

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лісового господарства та екології
Кафедра екології

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Полівчук Віталій Юрійович

УДК 504.454

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**Екологічний моніторинг впливу господарської діяльності на ліси
високої природоохоронної цінності філії «Баранівське
лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»
101 «Екологія»**

Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання
ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело

_____ **В. Ю. Полівчук**
(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи
Піциль А. О.
к.с-г.н., доцент

Житомир – 2023

АНОТАЦІЯ

Полівчук В. Ю. Екологічний моніторинг впливу господарської діяльності на ліси високої природоохоронної цінності філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України» – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 101 – Екологія. – Поліський національний університет, Житомир, 2023.

У даній кваліфікаційній роботі наведені результати критерії моніторингу лісогосподарської і іншої діяльності підприємства, об'єкти і види моніторингу, представлено перелік основних видів лісогосподарських заходів та моніторинг їх обсягів, особливо цінних для збереження лісів ОЦЗЛ, описані заходи на пом'якшення впливу на довкілля філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України».

Ключові слова: моніторинг, довкілля, особливо цінні ліси, критерії, типи лісів, ґрунт, повітря, вода.

SUMMARY

Polivhuk V. U. Ecological Impact Monitoring of an Activity on High Conservation Value Forests of the “Baraniv Forest Hunting Range” branch, DP “Forests of Ukraine” – Manuscript qualification work.

Qualification work for the bachelor in ecology in specialty 101 Ecology. – Polissya National University, Zhytomyr, 2023.

In this qualification paper, the results of the criteria for monitoring forestry and other activities of the enterprise, objects and types of monitoring are presented, a list of the main types of forestry activities and monitoring of their volumes, especially valuable for the preservation of forests, is presented, measures to mitigate the impact on the environment of the “Baraniv Forest Hunting Range” branch, DP “Forests of Ukraine”.

Key words: monitoring, environment, especially valuable forests, criteria, types of forests, soil, air, water.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. МОНІТОРИНГ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСІВ	7
1.1. Поняття про особливо цінні для збереження ліси ОЦЗЛ	7
1.2. Ведення лісового господарства в ОЦЗЛ та їх моніторинг	9
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТУ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ПРОВАДЖЕННІ МОНІТОРИНГУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ЛІСІВ	13
2.1. Опис місця проведення планової діяльності «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»	13
2.2. Критерії моніторингу лісогосподарської і іншої діяльності підприємства. Об'єкти і види моніторингу на підприємстві	17
РОЗДІЛ 3. МОНІТОРИНГ ЗМІН ПАРАМЕТРІВ ЛІСОВОГО ФОНДУ	18
3.1. Перелік основних видів лісогосподарських заходів та моніторинг їх обсягів	
3.2. Охорона і захист лісу	22
3.2.1. Динаміка популяцій видів рослин і тварин	24
3.2.2. Моніторинг особливо цінних для збереження лісів ОЦЗЛ	26
3.3. Вплив лісогосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу	29
ВИСНОВКИ.	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.	35
ДОДАТКИ	39-46

ВСТУП

Особливе значення для збереження лісів мають лісові масиви, які вимагають належного управління для підтримки або примноження виявлених особливих цінностей. Особливо цінними лісами для збереження є ділянки у більших лісових масивах (наприклад, прибережні райони, що захищають річки та струмки, які є єдиним джерелом питної води для населення) або в районах, які не охороняються.

В інших випадках ліси, що представляють особливу природоохоронну цінність, можуть стати лісами особливої природоохоронної цінності, якщо вони містять деякі види, що знаходяться під загрозою зникнення, поширені по всьому лісі, такі як гірські або рівнинні лісництва, природні або створені людиною і т. д. Всі типи лісів можуть бути лісами особливої природоохоронної цінності, якщо вони містять більше 1 такої цінності.

Існує значний інтерес до цієї концепції, але інформації про її практичне використання мало або взагалі немає. Це було пов'язано зі складністю питань, які необхідно вирішити при реалізації концепції, а також з інформацією, необхідною для виявлення лісів, що представляють особливу цінність для збереження, і з тим, як використовувати існуючу екологічну та соціальну інформацію. У багатьох місцях можна виявити ліси, що представляють особливу цінність для збереження, без збору та аналізу великих обсягів нових даних. Значний прогрес був досягнутий завдяки вивченню та об'єднанню результатів попередніх досліджень, які вже визначили пріоритетні сфери, що представляють індивідуальну цінність (наприклад, рідкісні біотопи та ліси, що зберігають воду).

Метою роботи – є моніторинг заходів для збереження високоцінних лісів (ОЦЗЛ) що проводиться на підприємстві філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України». Оцінити ефективність заходів із збереження або поліпшення лісів в процесі господарської діяльності підприємства на території лісового фонду в філії.

Для досягнення вище наведеної мети ставили наступні завдання:

Провести моніторинг аерофотозйомках і космічних дослідженнях з космосу;

-проаналізувати щорічні матеріали про зміну станів лісового фонду, що збираються державним агентством лісового господарства;

- вивчити матеріали польових досліджень (зоологічних, лісопатологічних, ботанічних);

- ознайомитись зі спеціальним обстеження, що проводились працівниками лісогосподарського підприємства;

Екологічний моніторинг оцінки ефективності заходів із збереження або поліпшення ознак ВЦЗЛ проводиться з вирішенням наступних завдань :

-Аналізу технічних карт на виконання робіт;

- Вивчення різноманітних актів виконаних робіт;

- Ознайомлення з актами оглядів місць проведення лісогосподарських заходів;

- Формулювання загальних висновків.

Об'єкт дослідження – кількісна оцінка лісів високої природоохоронної цінності філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України» встановлення їх, характер змін лісового фонду в порівнянні з минулорічними показниками.

Предмет дослідження – моніторинг ефективності заходів із збереження або поліпшення ознак особливо цінних лісів філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України».

Для виконання поставлених завдань використовували методи, описові, прогнозування, аналітичні, узагальнення та екстраполяції.

Перелік публікацій:

1. **Полівчук В.Ю.** Моніторинг змін параметрів лісового фонду для виявлення опису впливу господарської діяльності на довкілля на прикладі ДП Баранівське ЛМГ. Лісівництво, деревообробка та озеленення: стан, досягнення і

перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ДБТУ, 24-25 жовтня 2023 р.). – Харків, 2023. 110– 111 с.

2. Коротун А.Ю., **Полівчук В.Ю.**, Бобков М.О., Піциль А.О. Екологічна оцінка загального санітарного стану лісів Житомирської області. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садовопарковому господарстві»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 26 жовтня 2023 року. – Біла Церква: БНАУ. 13– 15 с

3. Полівчук В. Ю., Бобков М. О., Горкун М. О., Піциль А. О Огляд стану лісів та лісового господарства України. Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми агропромислового виробництва України: виклики і шляхи розвитку в умовах війни і повоєнної відбудови» (с. Оброшине, 23 листоп. 2023 р.). Львів-Оброшине, 2023. 106–108 с.

Практичне значення отриманих результатів: Дані, зібрані під час моніторингу стану ВЦЗЛ філії «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України» та оцінки ефективності заходів із збереження або поліпшення ознак ВЦЗЛ та висновки, можуть бути використані та надаватись для ознайомлення громадськості, співробітникам аудиторських компаній під час щорічних аудитів. Результати моніторингу лісогосподарської діяльності, доступні для всіх зацікавлених сторін можуть бути використані для планувальних заходів для збереження ознак лісів високої природоохоронної цінності та проведення подальших заходів у лісах.

Структура та обсяг роботи: кваліфікаційна робота включає 45 сторінки друкованого тексту 11 таблиць, 5 рисунків та 34 джерел літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1

МОНІТОРИНГОСОБЛИВО ЦІННИХ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛІСІВ

1.1. Поняття про особливо цінні для збереження ліси ОЦЗЛ

Будь-який ліс має певну екологічну та соціальну цінність. Ліси можуть бути визнані такими, що представляють особливу цінність для збереження, якщо такі цінності визнані особливо важливими, що полягають в наявності рідкісних видів, угруповань і біотопів, зон відпочинку або природних ресурсів, що використовуються місцевим населенням. [1-4]

Концепція «особливо цінних для збереження лісів» (ОЦЗЛ) була розроблена Комісією з лісового нагляду (FSC, Forest Stewardship Council, лісова опікунська рада) для використання при сертифікації лісокористування та вперше опублікована в 1999 році. Згідно з основним принципом 9, працівники лісового господарства повинні зберігати або зміцнювати відповідні ознаки і характеристики таких лісів і регулярно контролювати їх стан. Ліси, в яких один або кілька з цих ознак і характеристик мають велике значення, представляють особливу цінність для збереження (рис. 1.): [1-4].

Категорії особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Категорії ОЦЗ	Категорії ОЦЗ
ОЦЗ 1. Видове різноманіття	ОЦЗ 1: Лісові території, що є важливими осередками біорізноманіття на глобальному, національному або регіональному рівнях
ОЦЗ 2. Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня	ОЦЗ 2: Великі лісові ландшафти, що є значущими на світовому, національному або регіональному рівнях
ОЦЗ 3. Екосистеми та оселища	ОЦЗ 3: Лісові території, що містять зникаючі, рідкісні та вразливі біотопи
ОЦЗ 4. Критичні послуги екосистем	ОЦЗ 4: Лісові території, що виконують основні природні функції в критичних ситуаціях
ОЦЗ 5. Потреби громади	ОЦЗ 5: Лісові території, необхідні для забезпечення основних потреб місцевих громад
ОЦЗ 6. Культурні цінності	ОЦЗ 6: Лісові території, необхідні для збереження традиційної культурної автентичності місцевих громад
Згідно із додатком G «Національна система особливих цінностей для збереження: означення, ідентифікація, господарювання, підтримання та моніторинг» FSC® національного стандарту системи ведення лісового господарства для України [2]	Згідно із Особливо цінні для збереження ліси: визначення та господарювання. (Практичний посібник для України) [1]

Рис. 1. Категорії особливих цінностей для збереження лісових територій

Прикладами лісів, що представляють особливу цінність для збереження, є:

- * Ліси, що захищають джерела води, які є єдиним джерелом питної води для конкретної громади;
- * Невеликий лісовий масив з певною рідкісною екосистемою або (її) групою рідкісних видів;
- * Ліси з важливими археологічними пам'ятками;
- * Лісові масиви (ділянки, квартали, урочища), присутність яких є природним осередком видів, що знаходяться під загрозою зникнення;
- * Праліс, або ліси з характеристиками Пралісів. [1-4]

Не обов'язково, щоб ОЦЗЛ відповідав адміністративним кордонам або межах лісового господарства, він може складатися з ландшафтних одиниць (доріг, лісових котеджів, водозбірних зон і т.д.), їх частини або однієї або декількох земельних ділянок або кварталів.

Особлива цінність лісів може збільшуватися або зменшуватися з плином часу, в залежності від змін в землекористуванні, економічної діяльності і т.д. необхідний належний моніторинг, щоб визначити, чи представляють ліси особливу цінність, що підлягає збереженню. [1-4].

Перевірка відповідності лісових ділянок стандартам ОЦЗЛ проводиться один раз разів на 5 років, після здійснення господарських заходів на цих ділянках.

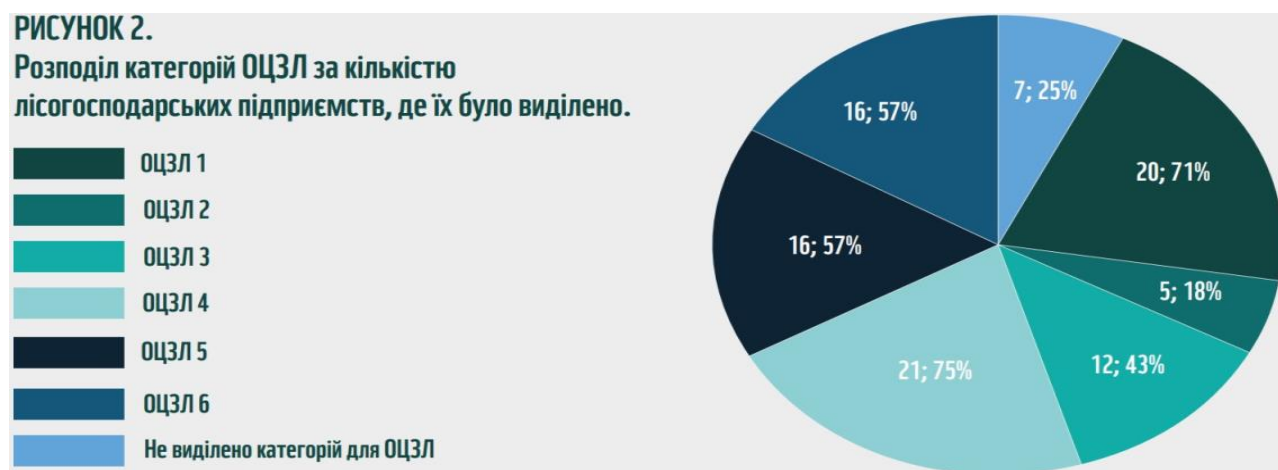

Рис 2. Загальна структура даних щодо виділення ОЦЗЛ підприємствами

Проаналізовано матеріали 28 лісогосподарських підприємств, розташованих у центральних та західних регіонах України. Загальна структура даних щодо виділення ОЦЗ підприємствами лісової галузі за категоріями наведена на рисунку 2. [1-4]

1.2. Ведення лісового господарства в ОЦЗЛ та їх моніторинг)

Економічна діяльність та моніторинг лісів особливої цінності є важливими елементами збереження природних ресурсів та біорізноманіття. Нижче наведені деякі важливі аспекти, які можна враховувати при здійсненні заходів моніторингу:

Планування і здійснення господарської діяльності в лісах, що представляють особливу цінність для збереження, здійснюється відповідно до роботи, цитованої в літературі [1-4] чинна законодавча і нормативно-правова база лісового господарства наведена в літературних джерелах випускної роботи.

Основне завдання, яке необхідно вирішити при плануванні та здійсненні лісогосподарської діяльності, що має особливу цінність для збереження, полягає в захисті, підтримці і поліпшенні екологічних і соціальних цінностей, визначених вище, і запобіганні змін, які можуть негативно позначитися на цих лісах. [1].

На здійснення господарської діяльності, що представляє особливу цінність для збереження, накладаються певні обмеження до тих пір, поки їх здійснення не призведе до негативних або незворотних змін у стані лісу. Діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього середовища або зниження встановлених значень у цих районах, заборонена. [2].

Доцільність здійснення господарських заходів, їх обсяг, порядок і відтворюваність визначаються лісгоспом за участю відповідних установ і зацікавлених сторін, ґрунтуючись на матеріалах базового і безперервного лісовпорядкування, наукових рекомендаціях, результатах моніторингу, що проводиться в таких лісах, і т. д.

Особливості ведення лісового господарства в ОЦЗЛ полягають в наступному:

- Рубки догляду не обмежуються досягненням зрілого віку посадки;
- Під час рубок догляду формується 2-й шар, і захищається відновлення природних і штучних (підвидових лісових культур) цінних порід, особливо якщо йому загрожує небезпека міграції іншими видами.;
- Рубки догляду поєднуються з іншими заходами: огорожею ділянки зростання цінних деревних, чагарникових і трав'янистих порід, посадкою підліску, його видаленням, створенням низькорослих культур.;
- Способи і прийоми проведення рубок догляду повинні бути зведені до мінімуму. [1-4].

Таким чином, порушення лісового середовища і спокою дерев може знизити інтенсивність рубок в лісовпорядкуванні на 35-50% від нормативних показників, а відтворюваність методів рубок не обмежується насадженнями.

Основними видами господарської діяльності, які можуть здійснюватися в ОЦЗЛ, є:

Заходи щодо запобігання антропогенних змін в лісових екосистемах (зокрема, відновлення гідрологічного режиму, збереження і реставрація рослинних угруповань, видів флори і фауни, що знаходяться під загрозою зникнення, і т.д.);

- Лісозаготівля;
- Вибіркові санітарні рубки;
- Протипожежні заходи;
- Сприяння природному відновленню;
- Створення часткових і під наметових культур і т. д.

Організація господарської діяльності ОЦЗЛ включає в себе в основному роботи, що проводяться в осінньо-зимовий період. Низька інтенсивність і відсутність чіткої відтворюваності. Використання технологій природного захисту, невеликих машин, вузлів ручної механізації, установка підвісних

тросів (круті схили вище 10°), гужове транспортування, максимальні ґрунтозахістні технології.

Моніторинг особливо цінних лісів проводиться на підприємстві щорічно, відповідно до спеціальних програми, розробленої фахівцями підприємства, за участю всіх зацікавлених сторін, наявного на території лісгоспу. Моніторинг оцінює характеристики таких лісів і ефективність заходів з підтримання або поліпшення їх стану. [1-4]

Моніторинг може проводитися самим підприємством або у співпраці з громадою і органами влади, науково-дослідними інститутами, підприємствами, що відповідають за охорону навколишнього середовища, громадськими та природоохоронними установами і т. д.

Моніторинг оцінка стану в ОЦЗЛ може ґрунтуватися на наступному:

- Моніторинг умов на основі матеріалів аерофотозйомки і космічної зйомки;
- Щорічні матеріали про зміни в стані лісового фонду, що збираються Державним агентством лісового господарства;
- Матеріали польових обстежень (зоологія, ботаніка, лісопатологія і т. д.);
- Багаторічні наукові дослідження;

В ході спеціального опитування, проведеного співробітниками лісгосподарських підприємств вищевказані методи можна комбінувати.

Моніторинг оцінки ефективності заходів з підтримання або поліпшення характеристик системи управління лісовим господарством здійснюється на основі інспекції на місці, аналізу технічних карт виконання робіт, проведення завершених робіт та проведення інспекції місць проведення лісгосподарських заходів. Усі зацікавлені сторони можуть брати участь у цій роботі. [3].

В ході моніторингу проводиться кількісна оцінка встановлених ОЦЗЛ і проводиться порівняння з показниками минулого року. Робляться висновки про характер зміни, якщо зміна спостерігається (природні процеси, випадкові

кількісні коливання, викликані позитивними або негативними тенденціями). В останньому випадку плануються коригувальні заходи.

Дані, зібрані в ході моніторингу стану ВЦЗЛ, а також оцінка ефективності заходів з підтримання або поліпшення ознак, а також висновки, зроблені на основі аналізу цих даних, повинні бути задокументовані і мати можливість бути розглянутими представниками аудиторської компанії під час проведення аудиту. [1-4].

Результати моніторингу цінних лісів з метою збереження будуть включені в зведений звіт про результати моніторингу лісогосподарської діяльності, доступний для всіх зацікавлених сторін, і такі результати моніторингу будуть включені в зведений звіт про результати моніторингу лісогосподарської діяльності, доступний для всіх зацікавлених сторін. [1-4].

РОЗДІЛ 2.

ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТУ ТА МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ ПРОВАДЖЕННІ МОНІТОРИНГУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБЛИВО ЦІННИХ ЛІСІВ

2.1. Опис місця проведення планової діяльності «Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»

Баранівське лісомисливське господарство Житомирського обласного управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України розташоване на південному заході Житомирської області.

Лісомисливське господарство засноване у 1936 році.

Загальна площа лісового та мисливського господарства (станом на 1 січня 2021 року) становить 44115,3 га.

Підприємство розташоване на території двох районів Житомирської області: Новоград-Волинському, Житомирському.

Управлінська та організаційна структура і загальна площа наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна площа та адміністративно-організаційна структура

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Адміністративні райони	Площа, га
Баранівське	Житомирський	282,0
	Новоград-Волинський	8024,3
Разом по лісництву:		8306, 3
Камянобрідське	Новоград-Волинський	5797,2
Биківське	Житомирський	7081,3
Адамівське	Житомирський	3561,2
Биківське	Житомирський	7081,3
Разом по лісництву:		4415,0
Явненське	Новоград-Волинський	6558,7
Зеремлянське	Новоград-Волинський	6975,5
Всього по підприємству:		44115,3

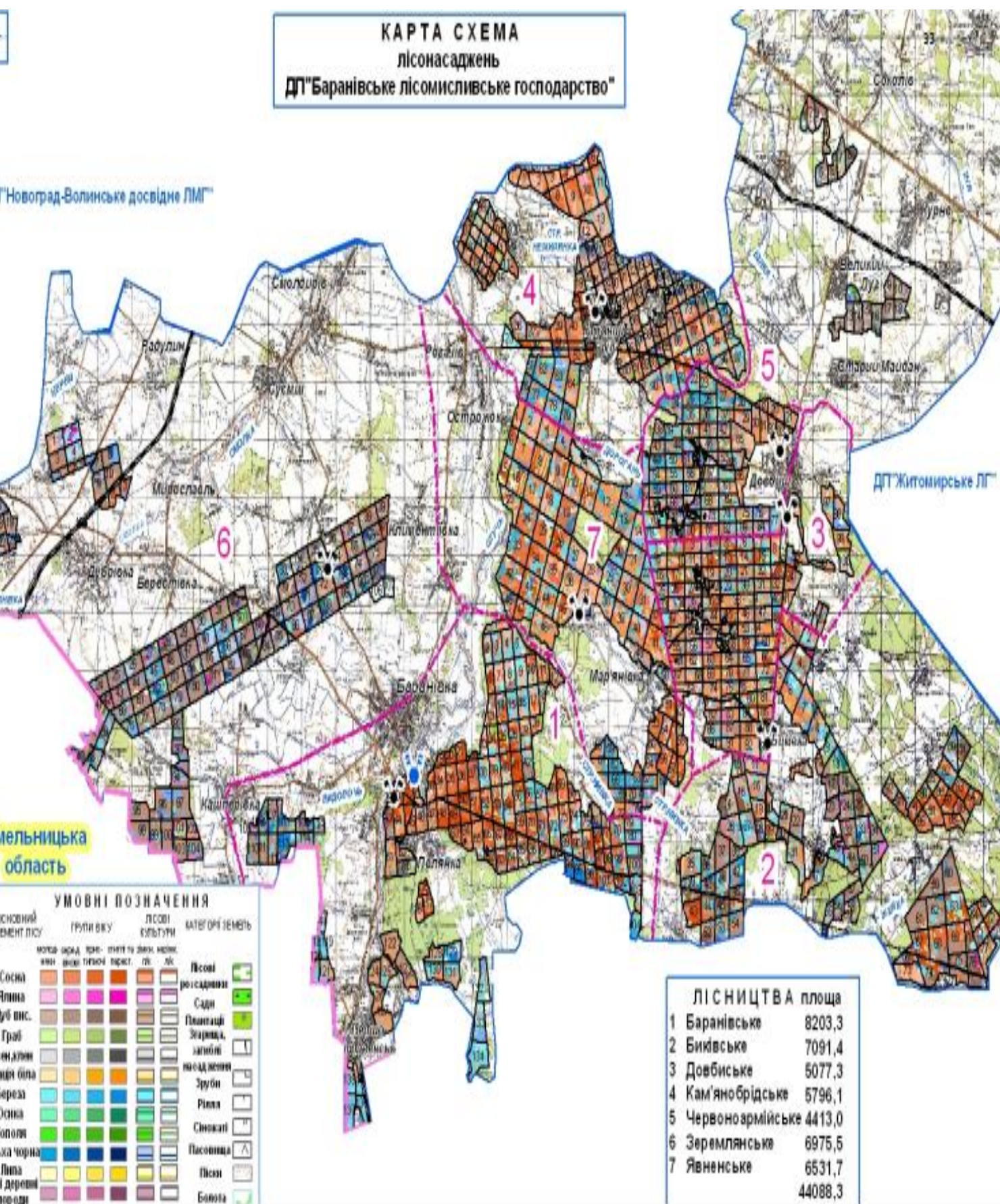

Рис. 3. Карта схема Баранівське лісомисливське господарство» ДП «Ліси України»

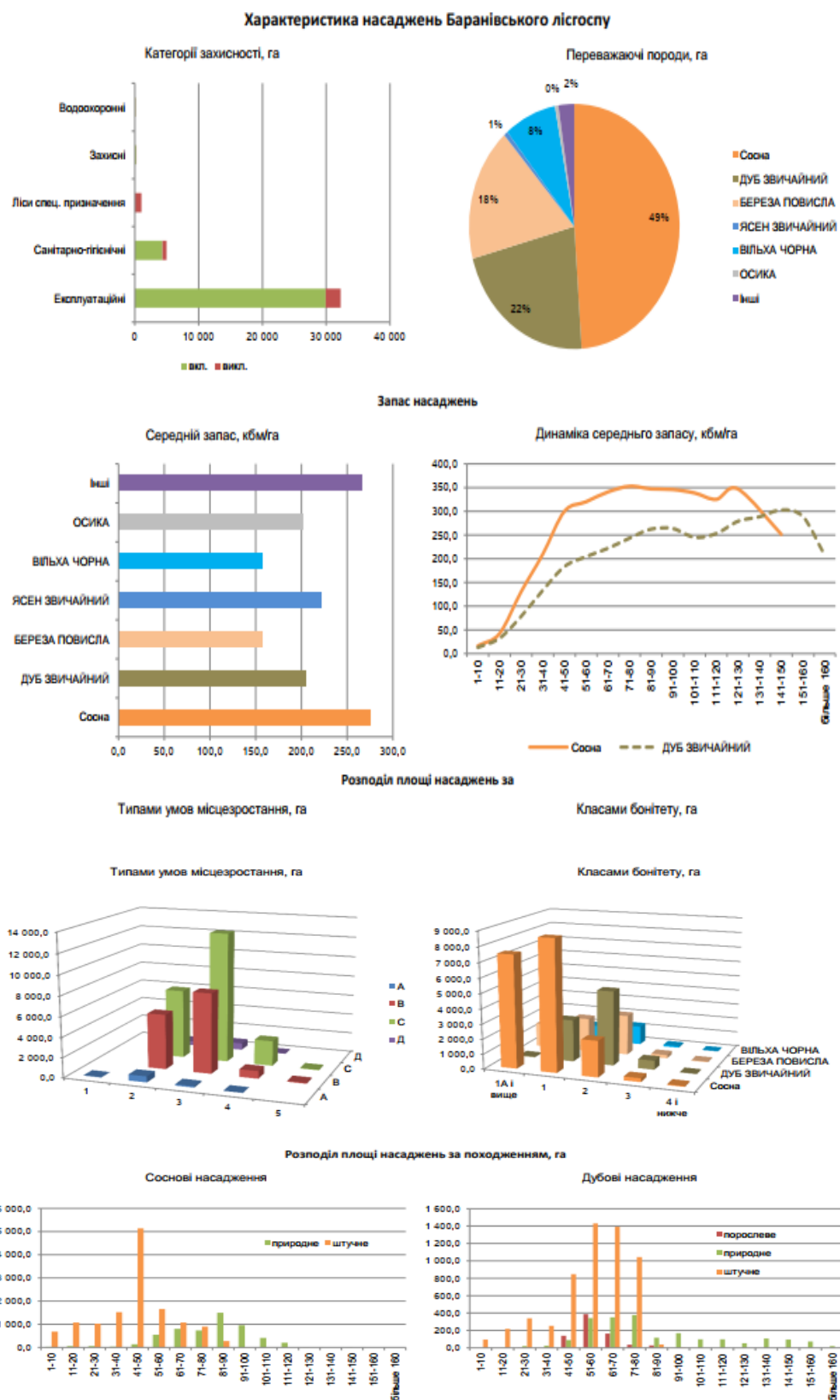

Рис.4. Характеристик насаджень Баранівське лісомисливське господарство»
ДП «Ліси України»

Ліси, що належать об'єднаним територіальним громадам, міським та сільським радам, наведені в Додатку 1.

Порівняно з попереднім роком, площа лісів, що перебувають у віданні лісового та мисливського господарства, не змінилася.

Згідно з лісорослинним районуванням територія лісового та мисливського господарства належить до Поліської лісорослинної зони (лісорослинний район), Західно-Центральнополіського лісорослинного округу (Західне та Центральне Полісся) та Центральнополіського лісорослинного округу.

Клімат помірно-континентальний. Середньорічна температура становить 6,6 градусів Цельсія, кількість опадів - 570 мм/рік, а вегетаційний період триває 207 днів. Переважають західні вітри взимку, південно-західні навесні, південно-східні влітку та північно-західні восени, зі швидкістю вітру 2,9-4,3 м/с.

Основним завданням підприємства є відтворення та охорона лісів для нинішнього та майбутніх поколінь.

Діяльність філії базується на принципах екологічно орієнтованого лісокористування та лісоуправління:

- Збереження лісів, що мають високу екологічну цінність;
- Збереження біорізноманіття;
- Підвищення водоохоронних, захисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих та інших корисних властивостей лісів;
- Посилення інших корисних властивостей лісів;
- Проведення лісозаготівель з урахуванням екосистеми лісу та мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище під час лісозаготівель;
- Захищати ліси від пожеж, шкідників та хвороб;
- Стале, безперервне та постійне ведення лісового господарства.

Безперервне, невиснажливе і раціональне використання лісових ресурсів передбачає систематичне задоволення потреб виробництва і населення в деревині та інших продуктах лісу, розширене відтворення, поліпшення

породного складу і якості лісів, підвищення продуктивності та збереження біорізноманіття.

Характеристика лісових площ ДП "Баранівське лісове господарство" на основі основних даних лісовпорядкування.

Лісовпорядкування у 2020 році.

Загальна площа становить 44115,3 га.

З них вкрито лісом 41436 га або 93,9%.

У тому числі вкриті лісовою рослинністю землі - 38812,8 га, 92,6% лісових земель.

2.2. Критерії моніторингу лісогосподарської і іншої діяльності підприємства. Об'єкти і види моніторингу на підприємстві.

Відповідно до своїх процедур моніторингу, ДП "Баранівське лісове господарство" щорічно здійснює моніторинг своєї лісогосподарської діяльності за показниками, переліченими в Додатку 3.

Моніторингом вважається вся діяльність підприємства. Це система регулярних спостережень за діяльністю підприємства та збір і аналіз інформації про параметри і стан лісових ресурсів та їх використання, а також обсяги господарської діяльності. Це збір та аналіз інформації про параметри і стан лісових ресурсів та їх використання, обсяги господарської діяльності та висновки про екологічний і соціальний вплив підприємства.

Місце ОЦЗ в загальній мережі територій для збереження

Рис. 5. Загальна схема мережі територій для збереження ОЦЗЛ

РОЗДІЛ 3.

МОНІТОРИНГ ЗМІН ПАРАМЕТРІВ ЛІСОВОГО ФОНДУ

3.1. Перелік основних видів лісогосподарських заходів та моніторинг їх обсягів

Обсяг лісозаготівель та інших рубок для формування та покращення лісів планується відповідно до матеріалів безперервного лісовпорядкування та повномасштабних польових обстежень. Вартість обліку формування та благоустрою лісів у 2021 році становитиме 17476,4 тис.грн.

Таблиця 2

План виконання рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства та інших рубок по ДП «Баранівське ЛМГ» за 2021 рік

Види рубок	Площа га		Загальний запас-мз		із гр. 4.5. ліквідний запас		із гр. 6.7 ділової деревини	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Рубки формування і оздоровлення лісів разом	2648	3020	63212	79160	53392	64303	19893	36547
рубки догляду – всього	580	580	9044	9108	6343	6411	1739	2170
Інші рубки, не пов'язані з веденням л/г	6	27	1287	2841	1153	2512	720	1540
Освітлення	87	87	336	336				
Прочищення	175	175	1764	1764	272	276		
Проріджування	128	128	2095	2103	1830	1832	330	327
Прохідні рубки	190	190	4855	4904	4244	4287	1609	1944
Вибіркові санітарні	1760	1997	43870	57494	39145	48775	14266	28860
Суцільні санітарні	31	31	7405	7125	6545	6133	3146	3774
Видалення небезпечних дерев		193		2067		190		664

Мета та цілі здійснення рубок формування та оздоровлення лісів досягнуті. Негативні наслідки від здійснення рубок не виявлено.

Вартість заготівлі 1 м³ деревини з рубок для формування і поліпшення лісів та інших рубок догляду. Досягла 175,4 грн. Вартість залежить від структури, типу рубки і вартості робіт і матеріалу.

Динаміка площ лісогосподарського призначення за їх категоріями, середньої зміни запасів і інших таксаційних показників показана в наступній таблиці № 3.

Таблиця 3

Динаміка розподілу площ земель лісогосподарського призначення за їх категоріями.

Показники	Відомості лісовпорядкування станом на 01.01.2022р.
Загальна площа земель лісового фонду лісництва, га	44114,6
із них : лісові землі	42232,9
в тому числі: - вкриті лісовою рослинністю, із яких лісові культури	23730,2
незімкнуті лісові культури	1642,5
лісові розсадники, плантації	62,2
рідколісся і загиблі насадження	0,7
зруби	664,3
галявини	41,7
біогалявини	98,6
лісові дороги, просіки, канали	844,7
загиблі ушкоджені насадження	65,8
Разом не вкритих:	3438,1

Розподіл запасів деревини на покритих лісом землях за домінуючими видами, При загальній середній інвентаризації на 1 га Середня інвентаризація стиглих і зарослих деревостанів Загальна середня зміна інвентаризації на основі матеріалів лісовпорядкування станом на 2022/1/1., наведена в таблиці № 4.

Середній склад насаджень 7Сз2Дз1Бп. Середній вік 60 років. Середній клас бонітету І. Середня повнота 0,75. Середня зміну запасу (середній приріст деревини) 4,5 м³/га.

Середньорічна площа лісовідновлювального фонду становить близько 250 га. Він представлений в зрубі минулого і частково поточного року., табл. 4.

Розподіл запасів деревини вкритих лісовою рослинністю земель за панівними породами, загального середнього запасу на 1га

Таблиця 4

Порода	Загальний запас деревини, м ³	Серед. запас стиглих і перестійних деревостанів на 1га, м ³	Загальна середня зміна запасу, тис.м
Тополя	3,46	312	0,07
Липа	2,07		0,03
Вільха	537,38	255	12,76
Осика	37,63	261	0,74
Береза	1169,55	247	27,62
М'якколистяне	1731,95	254	42,34
Акація	0,55	192	0,02
Клен	2,55		0,03
Ясен	40,07	318	0,83
Граб	15,96	247	0,26
Дуб низькостовбурний	15,03	219	0,27
Дуб високостовбурний	1846,26	282	27,44
Твердолистяне	1919,35	284	27,96
Модрина	0,29	254	0,03
Ялина	217,66	399	5,32
Сосна	5413,11	351	95,97
Хвойне	5641,07	357	101,3

Основним методом лісовідновлення є створення лісових культур шляхом посадки і посівом лісів.

Обсяги основних робіт з лісовідновлення за 2021р вказані в таблиці 5.

Таблиця 5

Обсяги основних робіт з лісовідновлення за 2021 р

Назва робіт	План	Факт
Підготовка ґрунту під лісові культури, га	260	280
Створення лісових культур: посадкою, га	260	280
Сприяння природному поновленню, га	18	18
Доповнення лісових культур та ввід, га	204	208
Вирощено стандартних сіянців, тис. шт	1980	2058
Догляд за лісовими культурами, га	830	852
Вирощування садивного матеріалу, га	1,2	1,4

Прямі витрати на лісовідновлення у 2021 році еквівалентні 3494,8 тис.грн. Дані в таблиці 5 показують, що цільовий показник реалізації за обсягом лісовідновлення був досягнутий.

Понад заплановані завдання. З впровадженням нових технологій отримання посадкового матеріалу та інших заходів з вирощування урожайність саджанців з одиниці площі збільшилася в 1,5 рази.

Станом на 1/12/2022 р. на території Державного підприємства налічується 429 га інтродукованих рослин. Використання порід, інтродукованих на підставі результатів спостережень і таксаційних характеристик деревостану, не призводить до негативних лісових і екологічних наслідків. На території лісового фонду використовуються модрина європейська та дуб червоний.

Впровадження та посадки модрини це виробництво швидкозростаючої цінної лісової породи. Необхідно, щоб клімат і лісові умови відповідали екологічним потребам інтродукованих видів і враховували сумісність інвазивних і місцевих видів. Вони не повинні пригнічувати один одного. Крім того, не можна допустити перенесення місцевих сортів інвазивними видами.

Модрина європейська росте як в чистих лісових культурах, так і в змішаних лісових культурах, найчастіше з такими видами, як сосна, ялина і дуб звичайний. Дослідження довели, що в лісових насадженнях модрина європейська, як правило, утворює перший ярус, є домінуючою і користується більшою популярністю при вирощуванні інших сортів. Порівняння

характеристик росту модрина європейської в чистих лісових культурах з аналогічними лісовими культурами місцевих видів дозволяє припустити, що продуктивність цього цінного інтродукованого виду вище, ніж у місцевих деревних порід.

Лісовий і культурний досвід, накопичений лісівниками при вирощуванні дубових культур за участю модрина, є позитивним. При низькій участі модрина (10-30%) в складі дубових насаджень середнього розміру і впровадженні модрина окремими рядами посадочні місця дубових рядів або окремі ланки посадочних місць підвищують продуктивність дубових насаджень, формують деревостан задовільної якості і не роблять негативного впливу на зростання дуба. Це підвищує продуктивність застосування.

Дуб червоний вносяться в лісові культури, щоб уникнути одноманітних посівів, і цей сорт не примхливий до ґрунту, тому його можна використовувати для змішування з сосною звичайної в наших ґрунтових умовах.

Модрина європейська і червоний дуб - це сорти, стійкі до хвороб і шкідників і володіють високою приживлюваністю при створенні лісових культур. У нинішніх складних кліматичних умовах впровадження модрина і червоного дуба в лісові культури дає позитивний ефект.

3.2. Охорона і захист лісу

Відповідно до "шкали оцінки природної пожежної небезпеки ділянки лісового фонду", розробленої інститутом "Укрдіпроліс", ступінь пожежної небезпеки території підприємства 2 червня 1997 р. затверджена наказом Міністерства лісового господарства України. № 52.

Через велику частку площі лісів (29,0%) рівень пожежної небезпеки становить 3,08 бала. У лісовій рослинності присутні молоді і середньовікові хвойні породи.

Деревостан також підвищує клас пожежної небезпеки відвідування лісів населенням. Відповідно до того, як виявляти лісові пожежі і боротися з ними, територія лісового мисливського господарства відноситься до категорії лісоохоронних угідь.

Таблиця 6

Обсяги заходів по охороні і захисту лісу від пожеж

Вид робіт	Одиниця виміру	План	Факт
Організація та утримання лісових пожежних станцій і зв'язку	тис. грн.	640	1170
Утримання на тимчасових пожежних наглядачів	тис. грн.	280	435
Влаштування мінералізованих смуг	км	185	487
Догляд за мінералізованими смугами	км	650	1342

Згідно з планом підготовки до пожежонебезпечного періоду, 120 в'їздів в ліс були перекриті шлагбаумами і ровами. Було встановлено 56 (білборди, афіші) і 8 рекламних щитів, проведено 32 лекції та бесіди, а також 2 виступи в ЗМІ (опубліковано 2 статті). Силами лісової охорони проведено рейди з виявлення порушників правил пожежної безпеки в лісі. Було проведено 78 рейдів з виявлення порушників пожежної безпеки.

Щорічно узгоджувалися і затверджувалися "мобілізаційний план для державних підприємств "Барановське ЛМГ", "План заходів, спрямованих на запобігання лісових пожеж", "графік заходів щодо санітарного очищення лісових насаджень поблизу автодороги", інструкції щодо взаємодії з підрозділами МНС при гасінні лісових пожеж.

У кожному лісництві є місце для зберігання сільськогосподарської техніки.

- Перший тип ЛПС створений для виявлення і гасіння пожеж. Лісова охорона лісництва проводить патрулювання лісів. Для цілей гасіння використовуються: системи відеоспостереження – 4 штуки, автомобілі, пристосовані для гасіння - 6 штук, пожежні машини-3 штуки, цистерни з причепом - тягачем - 10 штук, мотопомпи-15 штук. Бензопила-18 шт., плуг ПКЛ - 70 - 9 шт., ранцевий вогнегасник - 65 шт., лопати - 340 шт., пожежне відро-48 шт., сокири -47 шт., і багато інших пристосувань, обладнання, інструментів.

Моніторинг лісових пожеж та витрат на їх виявлення і гасіння, за 2021 рік. Наведені в таблиці № 7.

Кількість випадків пожеж, шт	Площа, пройдена пожежами, га	Середня площа на 1 випадок, га	Виявлено порушників, чоловік	Утримання ЛПС, радіозв'язку та тимчасових пожежних наглядачів, інші витрати, тис.грн.	Витрати на гасіння лісових пожеж, тис. грн..
2	1,3	0,65	8	1287.4	3,7

Для забору води пожежними машинами на території лісгоспів створено 65 ділянки штучних і природних водойм.

Чергування організовано 24 години на добу, а в управлінні лісового господарства воно здійснюється світлової доби.

3.2.1. Динаміка популяцій видів рослин і тварин.

Загальний моніторинг динаміки чисельності видів рослин і тварин здійснюється експертами та консультантами лісового господарства в межах обраних основних біотопів, здійснюючи за ними спостереження, а також шляхом візуального моніторингу охорони лісів з опитуванням місцевого населення.

Динаміка чисельності мисливських тварин показана в розділі і в таблицях 8-9 цього підрозділу

Згідно з даними загального моніторингу, динаміка чисельності видів рослин і тварин на даному етапі близька до природної.

Більш детальний моніторинг динаміки чисельності видів рослин проводиться в лісах з високою природоохоронною цінністю та на ділянках моніторингу 1-го рівня, яких налічується 5 на території лісгоспів. Моніторинг проводиться відповідно до наказу фахівцями лісового господарства відповідно до Методичних рекомендацій щодо проведення польових робіт на ділянці лісового моніторингу 1-го рівня.

Таблиця 8

Чисельність основних видів мисливських тварин у порівнянні з оптимальною.

Вид мисливських тварин	Оптимальна щільність на тис га	Оптимальна кількість, шт.	Факт. к-сть, шт. 2021 рік
Олень пятнистий	5,5	133	51
Олень благородний	5,5	121	82
Козуля	20,0	578	613
Кабан	4,6	127	84
Лось	5,4	32	39

Облік мисливських тварин в господарствах проводиться методом шумового прогону.

Таблиця 9

Обсяги добування мисливських тварин в мисливському сезоні 2021-2022 років

Вид мисливських тварин	Ліміт	Добуто	Відсоток добування
Олень благородний	2	-	0
Олень плямистий	10	1	10
Козуля	30	14	47
Кабан	10	6	60

Обмеження на відстріл, передбачені наданою Ліцензією, використовуються в лісництві не в повній мірі.

У лісництвах є плани експлуатації основних видів мисливської фауни.

Згідно з чинного законодавства. Видача та використання ліцензії будуть спеціально зафіксовані у журналах обліку. Після закінчення мисливського сезону ліцензія протягом 10 днів вона буде передана в управління лісового та мисливського господарства Житомирської області.

Види фауни і флори зустрічаються на території охоронюваних лісгоспів.:

- Представники фауни: Європейський лось.
- Представники флори: білі проліски, собачий зуб.

- Розташування охоронюваних територій відзначено на лісовій карті високої природоохоронної цінності.

Основне використання лісозаготівель не здійснюється в передмістях або при розподілі життєвої важливої форми біотопів.

3.2.2. Моніторинг особливо цінних для збереження лісів (ОЦЗЛ)

У відповідності з прийнятими зобов'язаннями, задекларованими в екологічній політиці ДП «Баранівське ЛМГ» і з метою досягнення стійкого лісоуправління, а також виконання принципу 9 Лісової Наглядової Ради, підприємство виявляє і підтримує особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ).

На території ДП «Баранівське ЛМГ» виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ) які наведені в таблиці 10.

Таблиця 10

№ Пп	Типи лісів ОЦЗЛ	Площа, га	Режим господарювання
1	ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрація біорізноманіття, включаючи ендемічні, рідкісні та зникаючі види, має глобальне, регіональне значення на національних рівнях.	2218,6	Відповідно до Закону України "ПЗФ", а також проектів управління лісами, паспортами та зобов'язаннями щодо забезпечення безпеки установ ПЗФ. Згідно з планом управління територією мережі смарагдової долини-для цілей мережі . 2. Виключення з щорічних допустимих рубок; Можуть бути дозволені тільки вибіркові санітарні рубки і рубки догляду (інтенсивність рубок догляду визначається біологічними та екологічними характеристиками деревних порід і населених пунктів).
2	ОЦЗ 2 – Екосистеми та їхні мозаїки ландшафтного рівня. Загальний лісовий ландшафт, величезні екосистеми ландшафтного рівня та мозаїка екосистем необхідні на		Не ідентифіковано.

	глобальному, регіональному чи національному рівні, і характер їх розподілу та чисельності є важливим.		
3	ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні та зникаючі види екосистеми, поселення або притулку.		Не ідентифіковано.
4	ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Найважливіші екосистемні послуги в критичних ситуаціях, включаючи захист вододілів та запобігання ерозії вразливих груп ґрунт і схили.	1243,5	Виняток з основного розрахунку для використання. Тільки безперервність і заходи з підтримки лісових насаджень . Посилення захисної функції лісу. Тільки посадка і рубка лісу з використанням вибіркової, поступової або комбінованої системи рубок. Як виняток, якщо таке є це другий ярус, і підріст. Ви можете використовувати вузько лісосічну лісовідновну рубку.
5	ОЦЗ 5 – Потреби громади. Місця та ресурси, що мають вирішальне значення для задоволення основних потреб громад (таких як проживання, лікування, харчування та водопостачання), визначаються за участю цих громад.	5718,8	У разі виявлення ОЦЖ 5 на території, що знаходиться в , лісовому фонді проводиться консультації з спільнотою. Планування та реалізація всіх заходів на території, визначені як ОЦЗ 5, повинні здійснюватися відповідно до чинного Законодавством (зокрема, законом України "Про місцеве самоврядування", та за узгодженням із місцевими громадами. Основною метою таких заходів є підтримання або посилення ОЦЗ 5..
6	ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Об'єкти, ресурси, поселення та		Планування і виконання всіх заходів в регіонах, де виявлено

ландшафт країни, археологічне чи історичне значення та / або важливість культурної, екологічної, економічної чи релігійної/Священної місцевої традиційної культури.	0,3	ОЦЗ 6, буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства (зокрема, Законом України "Про охорону культурної спадщини" та Державним реєстром нерухомих пам'яток культури місцевого значення.
Разом:	9176,8	

На додаток до ОЦЗЛ та репрезентативних ділянок екосистеми, лісгосп перебуває в процесі планування, розподілу та оподаткування лісозаготівельної площі визначає наступні основні біотопи (ділянки з об'єктами екологічної значущості) і основне призначення (окремі дерева і групи дерев це цінно для збереження біорізноманіття):

Ключові біотопи:

1. Заболочені райони та заболочені передмістя;
2. Лісові масиви вздовж річки, навколо тимчасових водних шляхів і тимчасових водойм, не виділених лісництвом як щодо ОЦЗ;
3. Райони з різними умовами зволоження;
4. Ділянки з різними елементами рельєфу;
5. Регіони з різним складом рослинності, віком, ґрунтовим покривом та наявністю насіння, занесених до Червоної книги.

Ключові об'єкти:

6. Дерева та групи дерев важливі для фауни;
7. Столітнє дерево дуба звичайного і сосни звичайної;
8. Дерева, які рідко зустрічаються на плантаціях, або мають кормову цінність для фауни;
9. Інші дерева і чагарники;
10. Природного походження пні.

Інформація про основні біотопи та об'єкти, закріплені за лісосікою, заноситься в картку списку важливих біотопів і об'єктів. Результати щорічного

обстеження реєструються спеціальним чином картка називається "аркуш моніторингу ключових біотопів". Картка зберігається в лісництвах.

3.3. Вплив лісогосподарських заходів на довкілля та заходи з пом'якшення впливу

Параметри лісового фонду для виявлення та пояснення впливу господарської діяльності на навколишнє середовище, включаючи можливі негативні екологічні, економічні та соціальні зміни, які можуть виникнути під час господарської діяльності підприємств на території лісового фонду в ДП "Баранівське лісомисливське господарство". Моніторинг змін.

Оцінка впливу на довкілля на територіях, де планується лісогосподарська діяльність, проводиться відповідальною особою до початку робіт, а також під час технічного картування та підготовки проекту.

Критерії оцінки:

1 - Незначний (до 15% зони впливу, величина негативного впливу оцінюється як незначна. (Немає зауважень до екологічних аспектів лісогосподарської діяльності);

2 - Незначний (до 30% зони впливу, величина негативного впливу оцінюється як можлива, але немає суттєвих зауважень до екологічних аспектів діяльності); оцінюється як можливий, але не передбачено значних вартісних заходів для запобігання або пом'якшення впливу, а законодавство містить небагато суттєвих зауважень щодо екологічних аспектів цих заходів);

3 - Значний (31% або більше від площі впливу, величина негативного впливу оцінюється як значна містить значні зауваження щодо екологічних аспектів заходу).

Потенційний негативний вплив основних видів лісогосподарської діяльності на навколишнє середовище та заходи, що вживаються для пом'якшення цього впливу, представлені в таблиці 11.

Таблиця 11

Можливі негативні впливи та заходи з пом'якшення цих впливів

Потенційні негативні впливи	Заходи із пом'якшення впливу
Лісозаготівля	
Ґрунти: Ерозія: пошкодження нижніх суксесій рослин і ґрунту збільшує ризик водної ерозії.	Контролювати лісозаготівельні операції, щоб зменшити шкоду та сприяти швидкому відновленню лісів.
Стійкість схилу: розміщення волоків і видалення рослинності на схилі, що призводять до зсувів.	Використовувати природнозберігаючі технології та обладнання, щоб зменшити число волоків.
Втрата поживних речовин: позбавлення поживних речовин з порушеною структурою ґрунту.	Розташовувати навантажувальні площадки на місцях біля доріг.
Температура: швидке підвищення: після видалення лісового покриву, знищення ґрунтових організмів і висихання ґрунту, запобігання відновлення лісу.	Відновлювати деградовані при лісозаготівлях ґрунтові площі.
Структура: ущільнення ґрунту і втрати зміни в структурі ґрунту гумусу, зниження її водопроникності і вологоутримуючої здатності, аерація і проникність для коренів.	На ділянках після рубок з невисоким рівнем поживних речовин залишати порубкові рештки для перегнивання.
Рослинність: Видовий склад: біорізноманіття видів скорочується. Зміни в ґрунтових і світлових умовах впливають на динаміку лісовідновлення.	Виявляти і вносити до технологічних карт локації зростання рідкісних і зникаючих рослинних угруповань, що зустрічаються, планувати та виконувати заходи для їхньої охорони
Вода. Підвищений поверхневий стік: інфільтрація в ґрунт і вологоутримуюча здатність ґрунту знижуються.	Зберігайте лісову рослинність у буферній зоні вздовж узбережжя водних об'єктів. Вибирайте безпечний час для проведення лісогосподарських заходів..
Заболочування та перезволоження: місцеві утворення дамб та перезволоження відбуваються через зміни мікро-та макрорельєфу, перекриття потоку води та ущільнення ґрунту. Збільшення кількості опадів змінює природні біологічні характеристики водойми.	Забороняється трелювання деревних порід по водних потоках
Забруднення:	Забезпечте безпечне використання та

Забруднення нафтопродуктами та хімікатами, органічними відходами. Підвищення каламутності води через збільшення кількості опадів змінює проникнення сонячного світла в товщу води, впливаючи на водні рослини і види риб.	зберігання хімікатів, паливно-мастильних матеріалів для запобігання ймовірного забруднення.
Лісовідновлення та лісорозведення	
Недостатнє природне відновлення основних порід, що не дозволяє своєчасно заліснити ґрунтову ділянку - територію.	Вживайте заходів, що сприяють природному відновленню (розпушування). Висівання насіння головних порід.
Ґрунтова ерозія, ущільнення ґрунту машинами, втрата гумусу та поживних речовин з видаленням рослинності.	Відновлювати лісовий покрив, уникати суцільних видів рубок,

Перед початком лісозаготівель проводиться обстеження території для визначення методу лісозаготівель та лісовідновлення. При цьому оцінюється потенційний вплив лісозаготівлі на навколишнє середовище та вживаються заходи для мінімізації негативних екологічних наслідків лісозаготівлі.

Після лісозаготівлі на кожній лісосіці проводяться інспекції лісосік для оцінки фактичного впливу лісозаготівлі на навколишнє середовище.

Під час перевірок лісосік не виявлено жодних порушень щодо площі, ширини лісосіки або прилеглого періоду, про що свідчить "Акт перевірки лісосіки", який зберігається в компанії.

Аналогічні процедури були встановлені для лісовідновлення та інших видів діяльності. Оцінка фактичного впливу лісовідновлення на навколишнє середовище визначається при інвентаризації об'єктів лісовідновлення.

За результатами базового лісовпорядкування на території лісового фонду за період аудиту не виявлено негативного впливу на біорізноманіття, погіршення гідрологічних та ґрунтових умов, ерозії, забруднення ґрунтів та води промисловими та побутовими відходами. За результатами поточного лісовпорядкування та польових обстежень документації екологічні та соціальні впливи діяльності, що здійснювалася у 2021 році, були оцінені як незначні.

Заготівля та вивезення деревини здійснюється на підставі лісорубних квитків, виданих Управлінням лісового та мисливського господарства Київської області та м. Києва, в межах запланованої до заготівлі площі.

Нормативні документи, якими керується компанія в своїй діяльності, передбачають ризики негативного впливу на навколишнє середовище та встановлюють ліміти на певні показники.

Наприклад, "Правила рубок головного користування в лісах України" передбачають, що площа рубок не може перевищувати 3,0 га для суцільних рубок у соснових лісах, 10,0 га для поетапних рубок у експлуатаційних лісах, 5,0 га в інших лісах та 4 роки для суміжних періодів у хвойних лісах.

Загалом, внаслідок моніторингу, за даними Державного підприємства "Барановське ЛМГ", станом на 2022/1/1 не спостерігається суттєвого впливу на ОЦЗЛ.

Позитивні аспекти управління лісовим господарством:

- Ведення лісового господарства здійснюється відповідно до проекту управління лісами, який забезпечує безперервне і раціональне використання лісових ресурсів;

- Раціональне використання лісових ресурсів з акцентом на розвиток деревообробки;

- Будівництво лісовозних доріг;

- Несанкціоновані рубки на низькому рівні;

- Загиблих і незадовільних лісових культур за період моніторингу немає.

Негативні аспекти ведення лісового господарства:

- трапляються випадки зміни головної породи.

Загалом лісогосподарська діяльність лісгоспів є задовільною.

Економічні результати діяльності компанії в 2022 році також мають тенденцію до зростання. Це забезпечило реалізацію товарної продукції на 190,1 млн грн і збільшення виробництва. У компанії працює 372 осіб. Середня заробітна плата склала 17 016 гривень.

Покращилися економічні показники дозволили компанії направити майже 18,4 млн.грн. капітальні вкладення та оновлення технологічної бази підприємства, що не тільки значно підвищує продуктивність праці, а й забезпечує значну економію енергоресурсів.

Підприємство підтримує рентабельність і сумлінно сплачує податки до бюджету всіх рівнів. У 2022 році було сплачено податків та обов'язкових платежів у розмірі 6580 млн грн.

ВИСНОВКИ

1. За результатами базового лісовпорядкування на території лісового фонду за період аудиту не виявлено негативного впливу на біорізноманіття (флору та фауну), погіршення гідрологічних та ґрунтових умов, ерозії, забруднення ґрунтів та води промисловими та побутовими відходами.

2. За результатами поточного лісовпорядкування та польових обстежень документації екологічні та соціальні впливи діяльності, що здійснювалася у 2022 році, були оцінені як незначні.

3. Загалом, внаслідок моніторингу, за даними Державного підприємства "Баранівське ЛМГ", станом на 2022/1/1 не спостерігається суттєвого впливу на ОЦЗ.Л. В цілому лісогосподарська діяльність лісгоспу – задовільна.

4. Згідно з даними загального моніторингу, динаміка чисельності видів рослин і тварин на даному етапі близька до природної.

5. Відповідно до зобов'язань, задекларованих в екологічній політиці Баранівського лісгоспу, з метою досягнення сталого лісокористування та дотримання Принципу 9 Лісової опікунської ради, підприємство визначило та підтримує спеціальну природоохоронну територію (СПТ) загальною площею 9176,8 га.

6. Економічні результати діяльності в 2022 році також мають тенденцію до зростання. Це забезпечило реалізацію товарної продукції на 190,1 млн грн і збільшення виробництва. У компанії працює 372 осіб. Середня заробітна плата склала 17 016 гривень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Особливо цінні для збереження ліси: визначення та господарювання. (Практичний посібник для України). 2008. <https://wwf.ua/?6344566/hcvs-guideline>.
2. FSC національний стандарт системи ведення лісового господарства для України. 2019. <https://ua.fsc.org/preview.fscstd-ukr-01-2019-v-1-0-fsc.a-1013.pdf>
3. Common Guidance for the Identification of Hight Conservation Values. 2013. [https://ic.fsc.org > download-box.3402.htm](https://ic.fsc.org/download-box.3402.htm)
4. High Conservation Value Guidance for Forest Managers FSCGUI-30-009 V1-0 EN. 2020. <https://connect.fsc.org/documentcentre/documents/resource/422>
5. «Про природно-заповідний фонд», від 17 червня 1993 року № 2457-XII.
6. «Про місцеве самоврядування в Україні» від 22 травня 1998 року № 287/97 ВР.
7. «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 року № 586-XIV.
8. «Про рослинний світ», від 9 квітня 1998 року, № 592-XIV.
9. «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах вялицево-букових лісах Карпатського регіону», від 12 лютого 2001 року, № 1437-III.
10. «Про мисливське господарство та полювання», від 24 лютого 2001 року, № 1482-II.
11. «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2010-2020 роки», від 22 вересня 2002 року № 1984-III.
12. «Про тваринний світ», від 14 грудня 2001 № 2874-III.
13. «Про Червону книгу України», від 7 лютого 2002 року № 3055-III.
14. «Про екологічну мережу України», від 25 червня 2001 року № 1864-IV.
15. «Про охорону культурної спадщини» від 8 червня 2001 року N 1805-III.
16. «Про охорону археологічної спадщини» від 20/03 2003 № 1628-IV. Закони України про ратифікацію Україною таких конвенцій та угод:

17. Конвенція про охорону біологічного різноманіття від 1992 року (Ріо-де-Жанейро, 1992 рік), Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття» від 29 листопада 1994 року № 257/94-ВР.
18. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (Ріо-де-Жанейро, 1992 рік), Закон України «Про ратифікацію Рамкової конвенції ООН про зміну клімату» від 29 жовтня 1996 року № 435/96-ВР.
19. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Берн, 1980 рік), Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1980 року про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» від 30 жовтня 1997 року № 426/96-ВР.
20. Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів (Рамсар, 1972 рік), Закон України «Про участь України в Конвенції про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовище існування водоплавних птахів» від 30 жовтня 1997 року № 438/96-ВР.
21. Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1980 рік), Закон України «Про приєднання України до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин» від 20 березня 1997 року № 565-XIV.
22. Угода про збереження кажанів в Європі (Брістоль, 1997 рік), Закон України «Про приєднання України до Угоди про збереження кажанів в Європі» від 14 травня 1997 року № 653 –XIV.
23. Кіотський протокол до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, Закон України «Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату» від 4 лютого 2004 року № 1430-IV. HCVF Toolkit Part 1: Introduction to HCVF 17
24. Рамкова конвенція про охорону та сталий розвиток Карпат (Київ, 2003 рік), Закон України «Про ратифікацію Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат» від 8 квітня 2005 року № 162-IV.
25. Картахенський протокол про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття (Монреаль, 2001), Закон України «Про приєднання України до

Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття» від 13 вересня 2004 року № 153- V.

26. Конвенція «Про захист всесвітньої культурної та природної спадщини». (Генеральна конференція UNESCO, Париж, 1973).

27. Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (переглянута) (Валлетта, 1993), Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції про охорону археологічної спадщини (переглянутої)» від 10.12.2004 № 1369-IV.

28. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які знаходяться під загрозою зникнення /CITES (Вашингтон, 1972), Закон України «Про приєднання України до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які знаходяться під загрозою зникнення» від 15 травня 2000 № 672-XIV.

29. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Част.2 «Польові роботи», част.2 «Камеральні роботи», Ірпінь, 2004.

30. Методичні рекомендації щодо режиму збереження лісових екосистем на територіях природно-заповідного фонду України різних категорій. Затверджено спільним наказом Міністерства екології та природних ресурсів України та Державного комітету лісового господарства України від 25 грудня 2005 р. № 184/211-D.

31. Настанови з лісового насінництва. Харків, УкрНДІЛГА, 1997.

32. Полівчук В.Ю. Моніторинг змін параметрів лісового фонду для виявлення опису впливу господарської діяльності на довкілля на прикладі ДП Баранівське ЛМГ. Лісівництво, деревообробка та озеленення: стан, досягнення і перспективи. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ДБТУ, 24-25 жовтня 2023 р.). – Харків, 2023. 110– 111 с.

33. Коротун А.Ю., Полівчук В.Ю., Бобков М.О., Піціль А.О. Екологічна оцінка загального санітарного стану лісів Житомирської області. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садовопарковому господарстві»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 26 жовтня 2023 року. – Біла Церква: БНАУ. 13– 15 с

34. Полівчук В. Ю., Бобков М. О., Горкун М. О., Піціль А. О Огляд стану лісів та лісового господарства України. Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми агропромислового виробництва України: виклики і шляхи розвитку в умовах війни і повоєнної відбудови» (с. Оброшине, 23 листоп. 2023 р.). Львів-Оброшине, 2023. 106–108 с.